

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΙΚ.ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Δ/ση: Λ. Συγγρού 15 – 17
Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα
Τηλ.: **213 20 63 822**
213 20 63 776

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συνεδρίαση 17^η

Απόφαση υπ' αριθμ. 805/2022

Στην Αθήνα, σήμερα **19-4-2022**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα **11:00 π.μ.**, έλαβε χώρα διά τηλεδιάσκεψης, σε εφαρμογή της από 11/03/2020 Π.Ν.Π. (ΦΕΚ 55/τ.Α'/11-3-20), η τακτική συνεδρίαση της **Οικονομικής Επιτροπής**, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ: **328257/14-4-2022** πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της στις 14-4-2022.

Θέμα 4^ο εκτός ημερήσιας διάταξης

Εισήγηση για την έγκριση Σκοπιμότητας συμμετοχής της Περιφέρειας Αττικής σε χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, HORIZON EUROPE με προτεινόμενο τίτλο: «ANTI-SMOG».

Στην τηλεδιάσκεψη συμμετέχουν:

Ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής, κος Νικόλαος Πέππας και
Τα τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής κ.κ.:

- Γιαννακόπουλος Βασίλειος
- Κουρή Μαρία
- Αγγελόπουλος Γεώργιος
- Αδαμόπουλου Γεωργία
- Βλάχου Γεωργία
- Κατσιγιάννης Αθανάσιος
- Κατσικάρης Δημήτριος
- Δημητρίου Γεώργιος
- Αγγελάκη Δήμητρα

Τα αναπληρωματικά μέλη:

- Μπαλάφας Γεώργιος
- Αγγέλης Σπυρίδων
- Βαλαβάνη Στυλιανή

Απόντες από την τηλεδιάσκεψη:

Τα τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής κ.κ.:

- Βερελή Βασιλική
- Λογοθέτη Αικατερίνη
- Τημπλαλέξης Γρηγόριος

Εκ των ανωτέρω απόντων τακτικών μελών τα τρία (3) έχουν αντικατασταθεί από τα αναπληρωματικά μέλη.

Χρέη Γραμματέα της Οικονομικής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας Αττικής, κα Δέσποινα Βασάκη.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καθώς στην Τηλεδιάσκεψη συμμετέχουν 13 από τα 13 μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, και αποφασίστηκε ομόφωνα η συζήτηση του θέματος με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Πέππας δίνει το λόγο στην κα. Παρασκευοπούλου, η οποία ενημερώνει τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για τα εξής:

Γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα HORIZON Europe

Το «Ορίζοντας Ευρώπη» (Horizon Europe) είναι το βασικό πρόγραμμα χρηματοδότησης της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία με προϋπολογισμό 95,5 δισ. Ευρώ για την περίοδο 2021-2027. Αντιμετωπίζει την κλιματική αλλαγή, συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της ΕΕ.

Το πρόγραμμα διευκολύνει τη συνεργασία και ενισχύει τον αντίκτυπο της έρευνας και της καινοτομίας στην ανάπτυξη, υποστήριξη και εφαρμογή πολιτικών της ΕΕ, ενώ αντιμετωπίζει τις παγκόσμιες προκλήσεις. Υποστηρίζει τη δημιουργία και την καλύτερη διασπορά άριστων γνώσεων και τεχνολογιών.

Η ΕΕ έχει αναγνωρίσει πέντε τομείς αποστολών όπου οι στοχευμένες επενδύσεις στην έρευνα και στην καινοτομία μπορούν να έχουν πραγματικό αντίκτυπο με όφελος για τον πολίτη:

- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένου του κοινωνικού μετασχηματισμού
- Υγεία - Καρκίνος,
- Υγιείς ωκεανοί, υγιείς θάλασσες και υγιή παράκτια και εσωτερικά ύδατα,
- Κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις,
- Υγεία του εδάφους και τρόφιμα

Οι προτάσεις για τα προγράμματα «Ορίζοντας Ευρώπη» υποβάλλονται στην Ε.Ε. Η παρούσα πρόταση (HORIZON-CL5-2022-D5-01-07: Clean and competitive solutions for all transport modes) είναι ενός σταδίου και η προθεσμία υποβολής της λήγει την 26^η Απριλίου 2022.

Γενικές πληροφορίες για το προτεινόμενο Έργο

Οι κύριοι στόχοι του έργου ANTI SMOG είναι: Α) Η αξιολόγηση των εκπομπών από τις μεταφορές, εναέρια κυκλοφορία, αστική κυκλοφορία (αυτοκίνητα) και θαλάσσια κυκλοφορία (πλοία), χρησιμοποιώντας υπάρχοντα δεδομένα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στις υπό επιλογή περιοχές. Παράλληλα θα πραγματοποιηθεί και η χαρτογράφηση της κατανομής των εκπομπών των μεταφορών σε επιλεγμένα ευρωπαϊκά σενάρια μελέτης περίπτωσης προκειμένου να αξιολογηθεί η εξέλιξη αυτών των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, η πρόταση στοχεύει στον εντοπισμό και να προσδιορίσει στοιχεία ή ενώσεις που βρίσκονται στην αέρια φάση ή ως σωματίδια (VOCs, NOx, άκαυστοι υδρογονάνθρακες, νανοσωματίδια κάτω των 2,3 nm, αμμωνία) που υπάρχουν στα καυσαέρια μεταφοράς, και συνεισφέρουν στην αύξηση της συγκέντρωσης των αιωρούμενων σωματιδίων PM2.5 μέσω του σχηματισμού δευτερογενούς αερολύματος, με βάση τις υπάρχουσες μετρήσεις και αποτελέσματα που λαμβάνονται από την εφαρμογή κατάλληλων μοντέλων. Αυτό θα περιλαμβάνει μετρήσεις των διαφορετικών εκπομπών από τις μεταφορές, με την κυκλοφορία να είναι η πιο κοινή πηγή μελέτης, αλλά και σχετικές μετρήσεις από μελέτες θαλάμου ή εργαστηρίου (π.χ. κινητικά πειράματα, τοξικολογική αξιολόγηση).

Β) Η κατανόηση των κινδύνων για την υγεία και των επιπτώσεων που προκαλούνται από τις εκπομπές από τα μέσα μεταφοράς σε όλη την Ευρώπη. Τα παραπάνω θα βασιστούν σε υπάρχουσες προκαταρκτικές τοξικολογικές αξιολογήσεις, δίνοντας προτεραιότητα στις πιο σημαντικές (ημι)πτητικές ενώσεις και στα δευτερογενή ανόργανα και οργανικά σωματίδια όσον αφορά τόσο στη συμβολή στον σχηματισμό PM2.5, όσο και στα δεδομένα κυτταροτοξικότητας. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση κινδύνου με *in vitro* (δοκιμές οξείας και χρόνιας έκθεσης) και *in vivo* δοκιμές

Γ) Αξιολόγηση του σχηματισμού δευτερογενών αερολυμάτων από τις εκπομπές καυσαερίων από τα μεταφορικά μέσα στην Ευρώπη χρησιμοποιώντας πρόδρομες ενώσεις και μετρήσεις των δευτερογενών αερολυμάτων εστιάζοντας σε χημικά συστατικά (οργανικά και ανόργανα είδη στην αέρια φάση και σωματίδια) που σχετίζονται με διαφορετικά σημεία κυκλοφορίας (διαφορετικοί τύποι δρόμων κυκλοφορίας, συμπεριλαμβανομένων των φαραγγιών και των σηράγγων, καθώς και λιμένων και αεροδρομίων).

Δ) Καθορισμός νέου συστήματος μέτρησης και μοντελοποίησης για τον προσδιορισμό ενός ισοδύναμου δείκτη ολικών εκπομπών σωματιδίων. Το τελευταίο θα βασίζεται στους κινδύνους που σχετίζονται με κάθε πρόδρομο είδος που σχετίζεται με το είδος του μεταφορικού μέσου και τα υπάρχοντα εργαλεία μοντελοποίησης (π.χ. μοντέλο φωτοχημικού κιβωτίου με φωτοχημεία αέριας φάσης, παραγωγή και εναπόθεση αερολύματος), προκειμένου να καθοριστεί ένα σύστημα

μέτρησης και μοντελοποίησης που θα βοηθήσει στον προσδιορισμό ενός ισοδύναμου δείκτη συνολικών εκπομπών σωματιδίων (π.χ., ισοδύναμο σωματιδίων νιτρικού αμμωνίου εκπομπών NOx, ισοδύναμο SOA εκπομπών πρωτογενών οργανικών αερολυμάτων) για κάθε είδος κινητήρα.

Η Περιφέρεια Αττικής θα συμμετάσχει στην διευκόλυνση των πιλοτικών εφαρμογών και στη διάχυση και τη διαχείριση του προγράμματος καθώς θα έχει κεντρικό ρόλο στο σχεδιασμό των μέτρων και στην καθοδήγηση των υπόλοιπων εταίρων, ώστε οι μεθοδολογίες να ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες και συνθήκες της Περιφέρειας και στις απαιτήσεις των Δημόσιων Αρχών.

Η Περιφέρεια Αττικής ως εταίρος θα μεριμνήσει για την βέλτιστη υλοποίηση των πιλότων που θα συμμετέχει σε συνεργασία με τους υπόλοιπους εταίρους.

Οι εφαρμογές των μεθοδολογιών θα υποστηρίξουν την υλοποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ). Συγκεκριμένα, οι εφαρμογές θα βελτιώσουν την ποιότητα και την πληρότητα των πληροφοριών που συλλέγονται για την εξέλιξη της κλιματικής αλλαγής, την διάχυση της πληροφορίας και την προσβασιμότητα στα δεδομένα και κυρίως την εμπέδωση κοινωνικής συνείδησης για τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής και της επίδρασης της αέριας ρύπανσης στην υγεία.

Εταιρικό σχήμα (υπό διαμόρφωση):

1	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης (AUTH) (Συντονιστής)	Ελλάδα
2	EUCENTRE Foundation (EUC)	Ιταλία
3	Aarhus University (AU)	Δανία
4	Centro De Investigaciones Energeticas, Medioambientales y Tecnologicas (CIEMAT)	Ισπανία
5	Ambiente Italia (AMBIT)	Ιταλία
6	University of Stuttgart (USTUTT)	Γερμανία
7	Politecnico di Milano (POLIMI)	Ιταλία
8	University of Algarve (UALG)	Πορτογαλία
9	Fondazione Centro Euro-Mediterraneo Sui Cambiamenti Climatici (CMCC)	Ιταλία
10	Asociacion BC3 Basque Centre for Climate Change (BC3)	Ισπανία
11	Citta Metropolitana di Milano (CMM)	Ιταλία
12	National Centre for Scientific Research Demokritos (NCSR)	Ελλάδα
13	University of Nitra (SUA)	Σλοβακία
14	Faro City Hall (CFARO)	Πορτογαλία
15	ICLEI European Secretariat GMBH (ICLEI)	Γερμανία
16	University School for Advanced Studies (IUSS)	Ιταλία
17	Δήμος Θεσ/νίκης (MOT)	Ελλάδα
18	Περιφέρεια Αττικής (RoA)	Ελλάδα

Ενδεικτικός προϋπολογισμός

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός του προγράμματος εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα 7.000.000 ευρώ. Ο συνολικός ενδεικτικός προϋπολογισμός των δράσεων της Περιφέρειας Αττικής θα ανέρχεται συνολικά στα 50.000 ευρώ ± 20% περίπου, το οποίο και θα καθοριστεί πριν την υποβολή αξιολόγησης και θα εξαρτηθεί από τη συμμετοχή της Περιφέρειας στα επιμέρους έργα του προγράμματος. **Το πρόγραμμα είναι 100% χρηματοδοτούμενο και η Περιφέρεια Αττικής δεν θα επιβαρυνθεί με ίδιους πόρους.**

Διάρκεια έργου: 3 έτη.

Αναμενόμενα άμεσα και έμμεσα οφέλη για την Περιφέρεια Αττικής από το έργο:

- ✓ Συνεισφορά στην κάλυψη αναγκών της Περιφέρειας Αττικής που απορρέουν από υποχρεώσεις-αρμοδιότητές της, σύμφωνα με διατάξεις των (α) και (β) σχετικών:
 - Εκπόνηση στρατηγικών σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
 - Εξειδίκευση των κατευθυντήριων γραμμών περιβαλλοντικής πολιτικής σε επίπεδο μητροπολιτικής περιφέρειας.
 - Μέριμνα συγκέντρωσης των γενικών πληροφοριών για την ποιότητα του περιβάλλοντος.
 - Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος - μεθοδολογιών για την υλοποίηση των δράσεων του ΠΕΣΠΚΑ για την ατμοσφαιρική ρύπανση και την υγεία.
 - Σχεδιασμό ενεργειών για την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της οργάνωσης θεμάτων πρόληψης και ενημέρωσης.
 - Εκτίμηση των ενδοαστικών συγκεντρώσεων ρύπων και της έκθεση των πολιτών.
- ✓ Ενίσχυση της προστασίας των πολιτών και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Μετά τα παραπάνω εισηγούμαστε την έγκριση της σκοπιμότητας συμμετοχής της Περιφέρειας Αττικής στο χρηματοδοτούμενο ευρωπαϊκό πρόγραμμα HORIZON Europe με προτεινόμενο τίτλο ANTI-SMOG.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Οικονομική Επιτροπή
κατά πλειοψηφία αποφασίζει

Την έγκριση της σκοπιμότητας συμμετοχής της Περιφέρειας Αττικής στο χρηματοδοτούμενο ευρωπαϊκό πρόγραμμα HORIZON Europe με προτεινόμενο τίτλο ANTI-SMOG.

- Το αναπληρωματικό μέλος της Οικονομικής Επιτροπής κα. Βαλαβάνη Στυλιανή, δηλώνει λευκό με την εξής παρατήρηση: «Δεν είμαστε αντίθετοι σε προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι προτάσεις όμως που έρχονται για έγκριση και υλοποίηση έχουν αποσπασματικό χαρακτήρα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αναφέρεται στην αξιολόγηση μόνο των εκπομπών από τις μεταφορές ενώ αγνοείται η βιομηχανία με την οποία υπάρχει τεράστιο ζήτημα. Επίσης διαφωνούμε με το γεγονός ότι όλα αυτά τα προγράμματα εντάσσονται στην υλοποίηση των δράσεων για την κλιματική αλλαγή. Θα ψηφίσουμε ΛΕΥΚΟ».
- Το τακτικό μέλος της Οικονομικής Επιτροπής κ. Δημητρίου Γεώργιος καταψηφίζει την ως άνω απόφαση.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Πέτπας

Τα Μέλη

**Γιαννακόπουλος Βασίλειος
Κουρή Μαρία
Αγγελόπουλος Γεώργιος
Αδαμόπουλου Γεωργία
Βλάχου Γεωργία
Κατσιγιάννης Αθανάσιος
Κασικάρης Δημήτριος
Δημητρίου Γεώργιος
Αγγελάκη Δήμητρα
Μπαλάφας Γεώργιος
Αγγέλης Σπυρίδων
Βαλαβάνη Στυλιανή**